

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTMMN013 Alkalmazott nyelvészeti szeminárium

Tantárgy neve: Alkalmazott nyelvészet	Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN013, BTOAM7N05, BTOMA8N04, BTOSVM3N11, BTOSVM4N09 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dobos Csilla egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dobos Csilla egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Alkalmazott nyelvészeti szeminárium	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN013 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 1 ^ő (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: BTMMN013: 1, BTOAM7N05, BTOMA8N04, BTOSVM3N11, BTOSVM4N09: 2 (A nappali képzés heti órászáma 14 héten át. A levelező képzések féléves órászáma a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves órászáma 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves órászáma 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): A tantárgy célja, hogy elméleti áttekintést adjon a leendő fordítóknak a legfontosabb terminológiai fogalmakról és problémákról. A bevezető kurzus során a hallgatók megismerkednek a terminusok legfontosabb ismérveivel, betekintést nyernek a terminológiai munkába, a terminusok fordítása során felmerülő problémákba. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> Ismeri és átlátja a terminológia elméleti és gyakorlati alapelveit. Ismeri a terminológiai segédeszközöket. <i>képesség:</i> Képes terminológiai felkészülés és információkeresés végzésére. Képes gördülékenyen eligazodni az adott szakterület szövegfajtáiban, szóhasználatában és terminológiájában mind a forrás-, mind a célnyelven. Képes terminológiai gyűjteményeket készíteni. <i>attitűd:</i> Nyitott a szakmai újdonságok iránt. Nyitott a terminológiai fejlesztések iránt, amelyek hatékonyabbá teszik a munkavégzést. Kreatív problémamegoldás jellemzi terminológiai tevékenységét. Fogékony a szakmai újításokra és a folyamatos szakmai továbbképzés igénye jellemzi. <i>autonómia és felelősség:</i> A megfelelő fordítási műveleteket alkalmazza és a megfelelő fordítói stratégiát választja ki a terminusok fordításakor. Elfogadja a külső szakmai kritikát, amelyet elemez és amelyből következtetéseket von le, a következtetések eredményét autonóm módon hasznosítja munkájában.	

Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:

1. A terminológiai kutatások rövid története
2. Terminológiai iskolák, a magyar terminológia a XX. században és napjainkban
3. Szaknyelv és terminológia; a szaknyelvi terminusok fő jellemzői
4. A terminológiai rendszer, az osztályozás elvei, terminus és terminológia
5. A terminológiai rendszer felépítése
6. Absztrakció és terminus-meghatározás
7. Terminológiai norma
8. Terminológiai és szemantikai norma a szaknyelvekben
9. Terminológia és lexikográfia
10. Terminológia és fordítás
11. A fordítás terminológiai problémái
12. A köznyelvi és a szaknyelvi normák különbözősége
13. Ekvivalencia a tudományos és műszaki szövegek fordításánál
14. Terminológiai adatbázisok

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): SZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Fóris Ágota 2006. *Hat terminológiai lecke*. Pécs: Lexikográfia Kiadó.

Fischer Márta 2010. *Terminológia a szakmai kommunikáció szolgálatában*. In: Dobos Csilla (szerk.) *Szaknyelvi kommunikáció*. Tinta Könyvkiadó: Budapest. 51-72.

Heltai Pál: *Szakkfordítás és irodalmi fordítás*. In: *Szaknyelv és szakkfordítás. Tanulmányok a Szent István Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékének kutatásaiból*. Szent István Egyetem: Gödöllő. 2002. 38-46.

Fóris Ágota 2007. *A terminológia megújításának feladatai: a műszaki-tudományos terminusok rendszerezése*. Magyar Nyelv. 103. évf. 55–66.

Kurtán Zsuzsa 2003. *Szakmai nyelvhasználat*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Bausch, K.-H. – Schewe W. H. U. – Spiegel, H.-R. 1976. *Fachsprachen: Terminologie – Struktur – Normung*. Berlin–Köln: Beuth Verlag GMBH.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

A magyar fordítástudományi terminológiáról. 2007. In.: Klaudy Kinga: *Nyelv és fordítás*. 2007. Budapest: Tinta Kiadó. 27-33.

Várnai Judit Szilvia (2005): Európai Unió terminológia és fordítás – múlt és jelen. *Fordítástudomány* VII, 2, 5-15.

Gulyás Róbert (2005): Magyar terminológia az EU-intézményekben. *Fordítástudomány* VII, 2, 17-27.